

Εφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα ὑποβάλλονται εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς ἐπὶ τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν» ἐπιτροπῆς: Δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποσταλλέστῃς δὲν εἶναι δεκτά. Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτὴ.

ΣΥΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

διὰ τὸ ἐσωτερικόν..... Δρ. 5
διὰ τὸ ἐξωτερικόν..... φρ. χρυσῶ 6

Τιμὴ φύλλου λεπτά 10

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον
τῆς «ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ»
καὶ παρὰ τῷ βιβλιοπωλείῳ ΒΙΑΜΠΕΡΓ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

ΟΔΟΣ ΜΟΥΣΩΝ καὶ ΒΟΥΛΗΣ.

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην
ἀπὸ 10 — 12. Π. Μ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αἱ Κυρίαὶ δημοδιδάσκαλοι τιμωρούμεναι. — Ὁ χορὸς ὑπὸ ὑγιεινῆν ἐποψίν (ὑπὸ Λώρας Γίλβερτ). — Ἀντὶ ἐρειπίων ἐκπαιδευτικῶν καταστήματα. — Τὸ παιδίον (ὑπὸ Εἰρήνης Λαχανᾶ). — Ἐπιστολὴ (ὑπὸ Μαρίας Γουλιμῆ). — Μυθολογικὰ (ὑπὸ Ἀθηνᾶς Σ.). — Ἡ λαμητόμος ὑπὸ Σοφίας Σ. — Ἐβδομαδιαῖον Δελτίον. — Ποικίλα. — Ἀλληλογραφία. — Νόστιμα. Συμβουλὴ. — Ἐπιφυλλίς.

Αἱ ΚΥΡΙΑΙ ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ ΤΙΜΩΡΟΥΜΕΝΑΙ

Κατὰ τὸν νέον περὶ κατωτέρως ἐκπαιδεύσεως νόμον αἱ Κυρίαὶ δημοδιδάσκαλοι, αἱ μὴ ἐκτελοῦσαι τὰ καθήκοντά των, ὑποβάλλονται εἰς ποινάς.

Μεταξὺ ἄλλων ἀναγράφεται καὶ ποινὴ παύσεως ἀπὸ δέκα ἡμερῶν ἕως τριῶν μηνῶν. Εἶναι ἄρα ἐφαρμόσιμος ἡ ποινὴ αὕτη; Ὑποθετίσθω ὅτι δημοδιδάσκαλός τις διωρισμένη ἐν τινὶ τῶν ἀπωτάτων τῆς Ἑλλάδος πόλεων τιμωρεῖται διὰ προσωπικῆς παύσεως ἐνὸς ἢ δύο μηνῶν.

Ποία διδάσκαλος θὰ ἀποφασίσῃ δι' ἓνα ἢ δύο μῆνας νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἀπωτάτην ταύτην πόλιν πρὸς ἀντικατάστασιν τῆς τιμωρηθείσης, καὶ πῶς δύναται εὐδοκίμως νὰ συνεχίσῃ τὸ ἔργον ἐκείνης κατὰ τὸ ὀλιγοχρόνιον τοῦτο διάστημα; ἐκτὸς ἐὰν ἀποφασίσωσι νὰ κλείσωσι τὸ σχολεῖον καὶ ἀπλοποιήσῃ οὕτω τὸ δύσκολον τοῦτο ζήτημα παράσχωσιν εἰς μὲν τὰς μαθητρίδας μικρὰν ἀνάπαυσιν, εἰς δὲ τὸ ταμεῖον οἰκονομίαν 100 ἢ 200 δρ. καὶ εἰς τὴν διδάσκαλον τὸν τρόπον καὶ τὰ μέσα τῆς διορθώσεως.

Μετὰ τὴν λήξιν τῆς ποινῆς τὰ πράγματα ἐπανέρχονται εἰς τὴν προτέραν αὐτῶν κατάστασιν, αἱ δὲ μαθήτριάς με εἰρωνικὰ μειδιάματα καὶ σαρκαστικὰ βλέμματα ὑποδέχονται τὴν διδάσκαλόν των, καὶ ἡ παιδικὴ φαντασία των ἢ τὰ πάντα μεγαλοποιήσασα, ἀποδίδει εἰς τὴν ταλαίπωρον ταύτην διδάσκαλον παντὸς εἶδους κακίας καὶ ἐλλείψεις, δι' ἧς καὶ τὴν δέουσαν αὕτη ὑπέστη τιμωρίαν. Ἀδύνατος δ' ἐν τῷ μέλλοντι καθίσταται ὑπὸ τῆς διδασκάλου ταύτης ἡ διαπαιδαγώγησις τῶν μαθητριῶν ἕνεκα τῆς ἠθικῆς καταπτώσεως καὶ τοῦ

ἐξευτελισμοῦ, διὰ τῆς ἀνκράνδον τιμωρίας αὕτη ὑπέστη.

Πλὴν τούτου ἡ περιορισμένη τῶν μικρῶν πόλεων καὶ ἐπαρχιῶν κοινωνία ἀντὶ νὰ θεωρῇ τὴν διδάσκαλον ὡς τύπον ἐντελείας καὶ ἀπομιμήσεως, ὑποβλέπει αὐτήν, τὴν καταφρονεῖ, μυρία ὄσα κατ' αὐτῆς ἐκστομίζουσα, ἅτινα σπανίως διαφεύγουσι τὸ δῆξ καὶ διορατικὸν τῆς μαθητρίδας.

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λοιπὸν λόγους εὐχόμεθα, ὅπως ὁ δυσεφάρμοστος οὗτος νόμος μείνῃ μόνον ἐπὶ τοῦ χάρτου ἀναγεγραμμένος, ἀντὶ δὲ τούτου νὰ ὑποβάλλωνται αἱ τὰ καθήκοντα αὐτῶν παρορῶσαι εἰς ὑποβιβασμὸν θέσεως, ἀλλὰ τοῦτο μετὰ τὸ τέλος τοῦ διδακτικοῦ ἔτους, ἢ εἰς ὑποβιβασμὸν μισθοδοσίας, ἵνα καὶ αὗται βελτιώνωνται καὶ τὸ διδασκαλικὸν γόητρον τηρηθῇ εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν αὐτῶ θέσιν.

Ο ΧΟΡΟΣ ΥΠΟ ΥΓΙΕΙΝΗΝ ΕΠΟΨΙΝ

Ἡ πλήρης μόνον ἐνέργεια πάντων τῶν μορίων καὶ ὀργάνων τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος δύναται τὴν τελείαν ἀφομοίωσιν τῶν τροφῶν, — ὄρον ἀπαραίτητον τῆς ὀλης ζωτικῆς λειτουργίας — νὰ προάξῃ καὶ τὰ μέγιστα νὰ ὑποβοηθῇ.

Ἴνα τὸ σῶμα κανονικῶς ἀναπτύσσεται, δεόν νὰ καταβάλληται κατὰ τρόπον προσφορώτερον ἢ ἀπαιτουμένη φροντίς διὰ τὴν ἀδιάλειπτον ἀνάεωσιν τῶν τροφῶν, τὴν μεταλλαγὴν καὶ ἀφομοίωσιν αὐτῶν. Οὐσιώδης ὄρος πρὸς τοῦτο εἶναι ἡ διηνεκὴς ἀσκήσις τῆς μυϊκῆς ἐνεργείας, καθότι τὸ μυϊκὸν σύστημα εἶναι τὸ μόνον στοιχεῖον ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ ὀργανισμῷ, ὅπερ εἰς μέγιστον βαθμὸν κέκτηται τὴν ιδιότητα τῆς μεταπλαστικότητος, καὶ διὰ τοῦτο ζωηρότατα προάγει τὴν μεταλλαγὴν τῶν τροφῶν. Ἐὰν δ' ἐπ' ἐξῆς σκεφθῶμεν ὅτι τὸ μυϊκὸν σύστημα διάκειται εἰς στενοτάτην σχέσιν μετὰ τοῦ νευρικοῦ συστήματος, ἐκ τοῦ ὁποίου προδήλως ἐξήρηται ἡ σωματικὴ ἡμῶν εὐεξία, ἀκολουθῶς τὴν ἐπιρροὴν ἣν ἀσχεῖ ἡ μυϊκὴ ἐνέργεια ἐπὶ τῆς αὐξήσεως τῆς στερορότητος τῶν ὀστέων καὶ ἐπὶ τοῦ μηχανισμοῦ τῶν ἀρθρώσεων, εὐκόλως θὰ κατανοήσωμεν ὅτι μεθοδικὴ ἀσκήσις τῶν μυῶν ὄρος ἀπαραίτητος εἶναι πρὸς ἀκμαίαν δικτήρησιν τῆς υγείας.

Δὲν δυνάμεθα νὰ θαυμάσωμεν ἐὰν ὁ χορὸς ἐν γένει ὑπο-

λαμβάνεται μόνον ως διασκεδαστικόν μέσον, εάν εν αὐτῷ οὐδέναι εὐγενῆ σκοπὸν διαβλέπωσι, καθότι καὶ εἰς πολλὰ ὀλίγα μέρη ὡς τέχνη ἐπιμελεῖται. Ὅπως ἀλλοίαν ἰδέαν λαμβάνει τις περὶ χοροῦ, τῆς σημασίας, τῆς ἀξίας καὶ τοῦ σκοποῦ του ἐκεῖ. Ἔνθα διδάσκειται καὶ ἐκγυμνάζεται καθ' ὅλους τοὺς ἀπαιτούμενους κανόνας τῆς τέχνης. Ὁ χορὸς δὲν πρέπει νὰ μεταβάληται εἰς μίαν ἀπλὴν μόνον διασκέδαση τῆς νεολαίας, νὰ ἦναι στρόβιλος τις ἐπισπερχῆς, ἀσκοπος, τῆ ὑγείας ἐπιβλαβῆς, ἢ πηδῆματα ἄτακτα, ἀλλὰ πλήρης ῥυθμίσαι τῶν κινήσεων, κατὰ τὴν λειτουργίαν διαφόρων μυϊκῶν συμπλεγμάτων, σύνμα δὲ τῆ συνοδείᾳ τῆς μουσικῆς ἐπὶ τῆς παιδικῆς διαθέσεως μίαν ἐξόχως εὐάρεστος διέγερσις τοῦ νευρικοῦ συστήματος.

Οὐχὶ μόνον οἱ μῦς τῶν κάτω ἄκρων, ἀλλὰ καὶ οἱ τῶν ἄνω τοῦ θώρακος, καὶ ἐν γένει ὅλου τοῦ κορμοῦ δεόν νὰ υποβάλλωνται εἰς ἀσκῆσιν.

Ἐξαιρέτου σημασίας διὰ τὴν σωματικὴν διάπλασιν τυγχάνουσι τὰ στοιχεῖα τοῦ χοροῦ οἷον, αἱ στάσεις, οἱ βηματισμοί, αἱ εὐρυθμοὶ κινήσεις, ἢ μεταβάσεις ἀπὸ ἐλαφροτέρων εἰδῶν χοροῦ ἐπὶ τὰ δυσκολώτερα. Καὶ ἡ καλλισθητικὴ ἐπίσης διάπλασις τοῦ σώματος ἐπιρρωνύει τὸ μυϊκὸν σύστημα, βελτιοῖ τὴν στάσιν τοῦ σώματος, δίδωσιν εἰς τὰς κινήσεις στερότητα καὶ χάριν, καὶ προάγει τὴν φυσιολογικὴν καὶ ῥωμαλέαν ἀνάπτυξιν τῶν μελῶν σύμπαντος τοῦ οργανισμοῦ. Μεγάλην σημασίαν ἀπέδωκε πρὸ τίνος χρόνου ἐπιφανῆς τις χειροῦργος εἰς τὴν ἐξοχὸν ἰαματικὴν ἐπίδρασιν τῆς μυϊκῆς ἀσκήσεως, διὰ τῆς ὁποίας ἐτελεῖτο ἐντελής ἀφομοίωσις τῶν τροφῶν, καὶ συνεπῶς ἐπήρχετο ἔστιν ὅτε ἐξυγιάνουσι καὶ αὐτῶν τῶν βαρυτέρων νοσημάτων· δυστυχῶς ὅμως πολλὰ ὀλίγη προσοχὴ εἰσέτι δίδεται εἰς τὴν εὐεργετικὴν ταύτην ἐπιρροήν. Ἦν τοιαῦται μυϊκαὶ ἀσκήσεις ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ παράγουσι.

Ὅθεν κρίνω ἐπάναγκες, πρὶν ἢ τὰς ὀλίγας ταύτας γραμμὰς καταστρέψω, θερμότατα νὰ συστήσω τὸν μεθοδικὸν χορὸν εἰς ἀμφοτέρω τὰ φύλα, εἰς τε τὸ ἡμέτερον καὶ τὸ ἰσχυρὸν φύλον, καὶ εἰς μὲν τὸ ἡμέτερον, διότι παρ' ἡμῖν δύναται νὰ ἀναπληρωθῇ τὴν γυμναστικὴν, ἀξιόλογον ἐπιρρωστικὸν μέσον τῆς ὑγείας, καὶ εἰς τὸ δεύτερον, διότι ἐπιπροσθέτει εἰς τοὺς ἀσκηθέντας ἐν τῇ γυμναστικῇ χάριν καὶ κομψότητα.

Ἐν Παρισίαις τῇ 6 Μαΐου 1887.

Λώρα Γίλβερτ.

ΑΝΤΙ ΕΡΙΠΕΙΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Εἴπομεν ἀρκετὰ περὶ τῶν ἐριπίων Παρθεναγωγείων καὶ ἐν γένει περὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων μας. Σήμερον λέγομεν πῶς ὤφειλον ταῦτα νὰ ἦναι, ὅπως ὁ ἀνωτέρω τίτλος ἐξαλειφθῇ.

Ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι δὲν εἶναι ἀνάγκη πλοῦτου, ὅπως ἐκάστη πόλις ἢ ἕκαστος δῆμος ἀποκτήσῃ σχολεῖα ἀνάλογα πρὸς τὸν σκοπὸν, ὃν ἡ ἐκπαίδευσις ἐπιδιώκει.

Στοιχειώδεις δροὶ πρὸς ἴδρυσιν ἐκπαιδευτικοῦ καταστήματος μικροῦ ἢ μεγάλου, εὐπόρου ἢ μὴ εἶσιν, ἀ. τοποθεσία εὐάρετος καὶ εὐήλιος, ὡς καὶ τρόπος διαρκοῦς ἐν αὐτῷ ἀε-

ρισμοῦ, β'. καλὸς φωτισμὸς καὶ ἀπόλυτος πάντων καθαριότης· Ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν ἐξωτερικὴν τοῦ σχολεῖου ὄψιν, ἢ θελεῖ τις ἐπιθυμήσει αὐτὴν γελόεσσαν καὶ ἐπιμελετημένην, οὐχὶ βεβαίως πολυτελεῖ ὡς πλουσίου μεγάρου, ἀλλ' οὕτε μονότονον ὡς στρατῶνος. Τὸ σχολεῖον πρέπει νὰ ἦναι περιεστοιχισμένον ὑπὸ κήπου, διηρημένον εἰς μικρὰ τμήματα, ἐνὸς ἐκάστου τῶν ὁποίων ἡ καλλιέργεια νὰ ἀνατίθεται εἰς μίαν τῶν μαθητριῶν καθ' ὀρισμένην τῆς ἡμέρας ὥραν, δι' ἧς καὶ τὸ σῶμα τῶν παιδῶν ἀπαλλάσσεται τοῦ ἀκινήτου καὶ καθιστικοῦ ἐκείνου βίου, τοῦ θανατηφόρου διὰ τὴν ὑγείαν αὐτῶν, καὶ τὸ πνεῦμα αὐτῶν τέρπεται διὰ τῆς μελέτης καὶ ἐξετάσεως τῶν διαφόρων φυτῶν καὶ ἀνθῶν, τῆς διαφόρου τῆς γῆς καὶ τῶν στρωμάτων αὐτῆς καταστάσεως, τῆς μελέτης τῶν ἀτμοσφαιρικῶν φαινομένων καὶ ἐν γένει πάντῃς ἀφορῶντος εἰς τὸ ἔπειρον καὶ ἀνευ ἀρχῆς καὶ τέλους βιβλίον τῆς φύσεως.

Καὶ ἀληθῶς τί μάθημα δὲν διδάσκειται ἐντὸς κήπου καὶ διὰ τίνων ὕμνων νοήμων καὶ πεπαιδευμένους διδάσκαλος δὲν δύναται νὰ ἐξυμνήσῃ τὴν παντοδυναμίαν τοῦ πλάστου καὶ αἰσθήματα ἄγρια ἐμπνεύσει εἰς τοὺς μαθητὰς ἢ τὰς μαθητριάς αὐτοῦ. Ὁ σοφώτερος τῶν διδασκάλων τῆς ἀρχαϊότητος, ὁ πρόδρομος τοῦ Χριστοῦ, Σωκράτης ἐδίδασκεν ἐν ὑπαίθρῳ καὶ οὐχὶ ἐν στεναίς καὶ πληκτικαῖς αἰθούσαις, ἔνθα τὸ σῶμα ἀσφικτικῶν καὶ ταλαιπωρούμενον ἦκιστα προθυμοποιεῖται νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὸ πνεῦμα. Ἐν τῇ βιογραφίᾳ αὐτοῦ ἀναγινώσκωμεν ὅτι φιλοσοφία εἴτε ἐγγύριος εἴτε ἀλλοδαπὴ ἤμαζεν μόνον παρὰ τὰς δὺρας τοῦ Ἰλισσοῦ, ἢ δὲ ρητορεία οὐδαμῶς ἄλλοθι ἀνεπτύσσετο καὶ ἴσχυε τοσοῦτον ὅσον ἐν τῇ Πνυκί.

Μεταδῶμεν ἤδη εἰς τὸ ἐνδότερον τοῦ σχολεῖου καὶ ἐξετάσωμεν τίνι τρόπῳ τοῦτο δύναται νὰ ἀποβῇ προσφιλές τοῖς παισὶν ἐνδιαίτημα. Καὶ πρῶτον κλίμαξ εὐρετα καὶ μεγάλη, θύραι ἐπίσης μεγάλαι καὶ πολλὰ κλείουσαι ἐξωθεν, ὅπως ἐν καιρῷ πυρκαϊῆς ἢ δυστυχῆματός τινος, αἱ μαθήτριάς ἀσφαλῶς ἐξέρχωνται. Δωμάτια εὐρύχωρα, εὐάερα, καλῶς ἀερισζόμενα, μὲ ὑψηλὴν ὀροφήν, παράθυρα μεγάλα καὶ καλῶς κλειόμενα, ὅπως μὴ ρεύματα σχηματίζωνται, διάδρομοι εὐρεῖς καὶ μεγάλοι μὲ σκινοδάματα βεθαμένα, ἵνα εὐκόλως καθ' ἐκάστην πλύνωνται καὶ καθαρίζωνται, καὶ κατάλληλα, ὅπως ἀντικαταστήσωσι κατὰ τὰς βροχερὰς ἡμέρας τὸν κήπον· θρανία καὶ γραφεῖα ὑψηλὰ καὶ ἀναπαυτικὰ διὰ τῶν ὁποίων προλαμβάνεται καὶ ἡ ὀσμὴ πρὸς τὴν μυωπίαν τῶν ἐλλήνων παιδῶν τάσις, περιλαμβάνοντα ἕνα καὶ μόνον παιδα, ὅπως ἡ προσοχὴ τῆς ἢ τοῦ διδασκάλου δύναται ἐπὶ ἐνὸς ἐκάστου εἰς ἴσου νὰ διανέμηται. Πρὸ παντὸς ἢ μὴ συσσωρεύσεις πολλῶν μαθητῶν ἢ μαθητριῶν ἐν τῷ αὐτῷ δωματίῳ, διότι τοῦτο καταστρεπτικὸν ἀποβαίνει διὰ τε τὴν ὑγείαν καὶ τὴν πρόοδον αὐτῶν· οὐδέποτε ὁ ἀριθμὸς τούτων νὰ μὴ ὑπερβαίῃ τὸν 35—40.

Ἡ προσοχὴ τῶν ἀρμόδιων δέον, ἐπαναλαμβάνομεν, νὰ ἐφίσταται ἐπὶ τῆς καθαριότητος τῶν τε παιδῶν καὶ τοῦ καταστήματος. Ἐὰς χορηγῶσιν αὐτοῖς ἄφρονον ὕδωρ καὶ καθαρὸν. Ἐὰς καθαρίζονται καὶ ξεσκονίζονται ἐπιμελῶς θρανία, καθίσματα, παράθυρα καὶ θύραι· ἄς πλύνωνται πάντα ταῦτα καθ' ἐκάστην· διότι ἐν τῷ κοινορτῷ καὶ ταῖς ἀκαθαρσίαις

γεννῶνται καὶ ἀναπτύσσονται αἱ ἐπιδημῖαι, ὧν ἐπιτηδεύεται ἀγωγὸς εἶναι τὰ μικρὰ ἐκεῖνα τοῦ κοινορτοῦ μόρια. περὶ τῶν ὁποίων τόσον ὀλίγην πρόνοιαν λαμβάνουσιν ἐν Ἑλλάδι οἱ ἀρμόδιοι.

Ἐὰς περιοσμῶσιν δὲ τὸ ἐνδότερον τῆς Σχολῆς δι' εὐτελῶν μὲν, ἀλλὰ καλλισθητικῶν ἀντικειμένων συντελούντων, ὅπως καὶ τὸ καλλισθητικὸν τοῦ παιδὸς αἴσθημα ἀναπτύξωσι καὶ τὴν σχολὴν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἀφομοιώσωσι καὶ οὐχὶ ὡς παρὰ τοῖς πλείστοις καθιερώθη ὡς μόνη διχοσμησις τῆς κλάσεως ὁ μαῦρος πίναξ, τὰ μαῦρα γραφεῖα καὶ τὰ μαῦρα μελανοδοχεῖα. Ταῦτα πάντα καθιστῶσι τὸ σχολεῖον ἀπευκατέον καὶ μαῦρον, ὃ δὲ μικρὸς ἢ ἡ μικρὰ παῖς μετ' ἀποστροφῆς καὶ ἀηδίας ἐπανερχονται εἰς αὐτό.

Ἐὰς διχοσμῶνται λοιπὸν οἱ τοῖχοι δι' εἰκόνων, ἔστω καὶ εὐτελῶν, ἀλλὰ παριστανουσῶν ἱστορικὰ πρόσωπα, φυτὰ ἢ ἀνθη· ἄς τοποθετῶνται εἰς ἀνάλογον ὕψος μικρὰ ἀγαλμάτια γύψιν, πτηνὰ τεταρχειυμένα, ἀνθη φυσικὰ ἄοσμα καὶ ἰδίως χλόαι· ἄς ἐπιφορτισθῶσιν αἱ μαθήτριάς μὲ τὴν καθημερινὴν τῶν ἀνθῶν τούτων ἀνανέωσιν καὶ ἐπιμελειαν, ἄς συνειθῶσιν νὰ θεωρῶσι πάντα ταῦτα ἰδικὰ τῶν καὶ ἐνασχολῶνται κατὰ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς εἰς διευθέτησιν καὶ καθαρὴν τούτων, ὅπως ὁ ἐν τῇ σχολῇ βίος, τὰ τρία τέταρτα δηλ. τοῦ παιδικοῦ καὶ νεανικοῦ βίου, μὴ παρέρχωνται ἐν ζῆσσι καὶ ἀπελπιστικῇ μονοτονίᾳ, ἀντικειμένη τῇ τε φύσει καὶ τῷ προορισμῷ αὐτοῦ.

Μόνον ὑπὸ τοιοῦτους ὄρους τὸ σχολεῖον δύναται νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὸν σκοπὸν, ὃν ἐπιδιώκει, διαθέτον ἄλλως τε εὐνοικῶς ὑπὲρ αὐτοῦ διδασκούςας καὶ διδάσκοντας, διδασκομένας καὶ διδασκομένους ἀνευ τῆς σωματικῆς εὐεξίας καὶ εὐημερείας τῶν ὁποίων ἀδύνατος ἢ πνευματικὴ τῶν διδασκομένων ἀνάπτυξις καθίσταται.

ΤΟ ΠΑΙΔΙΟΝ

(Συνεχία ἴδε προηγούμενον φύλλον)

Ἀπαισιόδοξοι παρατηρηταὶ διαβλέπουσιν ἤδη παρὰ τῷ παιδίῳ τὴν κακίαν τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ἱερὸς Ἀγούστίνος ἐν συναισθηματικῇ ὑπερβολικῇ συντριβῇ κατηγορεῖ αὐτοῦ ὡς δικπράξαντος μέγα ἀμάρτημα κατὰ τὴν βρεφικὴν ἡλικίαν, ἐπειδὴ ἐδῆξε τὴν θηλάζουσαν αὐτὸν καὶ λαμβάνει τοῦτο, ὡς ἀφετηρίαν, ἵνα προσβάλη τὴν ἀθωότητα τῶν παιδῶν!

Πλὴν ὑπάρχει κατ' αὐτοῦ ἕτερα ἀθθεντία καὶ πρὸ ταύτης δέον νὰ ὑποχωρήσῃ τὸ ἴδιον αὐτοῦ κύρος. Ἴδου αὐτῆ. «Ἄφετε τὰ παιδία καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἔλθειν πρὸς με· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν» καὶ «Ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε, ὡς τὰ παιδία ταῦτα, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν».

Ὁ ἱερὸς Ἀγούστίνος περιπίπτει εἰς λεπτολογίαν, ἵνα ἐρμηνεύσῃ τὸ τελευταῖον τοῦτο χωρίον, διτχυριζόμενος ὅτι σημαίνει, ὅτι οἱ ἄγιοι δρῶσιν νὰ γείνωσι σμικροὶ διὰ τῆς ταπεινοφροσύνης, ὡς τὰ παιδία εἶναι σμικρὰ κατὰ σῶμα.

Ἄλλ' αὐτῆ ἡ διῴλισμένη, οὕτως εἰπεῖν, ἐρμηνεία οὐδένα ἔχει λόγον· καταστρέφει τὸ θέλημα χωρίου ἐκ τῶν ἐξαισιωτέρων τοῦ Εὐαγγελίου, ἔχει κατ' αὐτῆς τὴν παράδοσιν, τὴν μαρτυροῦσαν περὶ τῆς ἀγάπης τοῦ Ἰησοῦ πρὸς τὰ παι-

δία καὶ ἔτι πρὸς ἐκντιοῦται τῇ φύσει, ἥτις ὄθει ἡμᾶς εἰς τὸ ν' ἀγαπῶμεν τὰ παιδία, οὐχὶ μόνον ἕνεκα τῆς ἐρασιμότητος, τῆς χάριτος καὶ τῆς φαιδρότητος, ἀλλ' ἰδίως ἕνεκα τῆς ἀπλότητος, τῆς ἀθωότητος καὶ τῆς ἀγνείας αὐτῶν.

Δὲν διατείνομαι ὅτι οὐδέποτε τὸ παιδίον πράττει τὸ κακὸν καὶ δὴ ἐνίοτε ἐκ προαιρέσεως· ἀλλ' ὑπάρχουσι διάφορα στάδια κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν καὶ ἔρχεται ἐποχὴ καθ' ἣν ἡ ἔννοια τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ ἀναπτύσσεται ἐν τῇ διανοίᾳ τοῦ παιδὸς καὶ μετὰ τῆς ἐννοίας ταύτης εἰσδύει, ἴσως, ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ καὶ ποιά τις ἐκουσία κακία. Ἡ ἐποχὴ αὕτη ἐπέρχεται μᾶλλον ἢ ἤττον βραδέως, ἀναλόγως τῆς φύσεως τοῦ παιδίου, εἶναι ἀναντίρρητον ὅμως ὅτι ἅπαντα τὰ παιδία κατὰ τὴν πρώτην αὐτῶν ἡλικίαν εἶναι ὅλως ἀθῶα καὶ ἀπλᾶ, ἀν' ἐνίοτε πράττωσι τὸ κακὸν, ἐπαναλαμβάνομεν, ὅτι πράττουσι τοῦτο ἐξ ἀγνοίας ἢ τοῦλάχιστον ἀνευ συνειδήσεως, καὶ διότι δὲν ἐννοοῦσι διατὶ εἶναι κακὸν τὸ πράττειν τὸ κακόν. Πρᾶξις, ἥτις ἤθελε νομισθῆ χειρίστη ὑπὸ ἐνηλικίου διαπραττομένη, οὐδόλως πρέπει νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς τοιαύτη καὶ παρὰ τοῦ παιδίου καὶ ἀν' ἔτι ἐκ προθέσεως διέπραξεν αὐτὴν, διότι τὸ παιδίον στερεῖται τῶν ἠθικῶν ἀρχῶν καὶ τῶν φῶτων, ἄπερ ὁ ἐνήλικος κτέχει. Ὁ δὲ Ἅγιος Ἀγούστίνος, ὅστις ἐν ταῖς Ἐξομολογήσεσιν αὐτοῦ πικρῶς ἐλέγγει ἑαυτὸν καὶ μετὰ συγκινητικῆς ὄντως μεταμελείας, ὡς κλέψαντα ἀπίδια τινα μετ' ἄλλων μικρῶν πανοῦργων κατὰ τὴν παιδικὴν αὐτοῦ ἡλικίαν, μεγαλοποιεῖ τὸ σφάλμα αὐτοῦ, διότι, προφανῶς, δὲν προσήρμοξε τότε τῇ κλοπῇ ἐκείνη ἔννοιαν, ὁποῖαν ὁ ἐξ ἐπαγγέλματος κλέπτης.

Ἀληθῶς, ἔστιν ὅτε, πράξεις παιδικαὶ ἔχουσι μείζονα σπουδαιότητα, ὡς ἡ ὑπὸ τοῦ I. I. Ρουσσώ μνημονευμένη (ἐπίσης ἐν ταῖς Ἐξομολογήσεσιν αὐτοῦ) κλοπὴ κωνδυλίου, ἐφ' ἣ ἀφῆκε νὰ κατηγορηθῇ πτωχὴ ὑπέρτριτις. Ἐνυπῆρχεν ἐνταῦθα χαρακτηριστικὸν ὄντως βδελυρὸν, καὶ τοῦτο ἦν κάκιστος οἰωνὸς διὰ τὸ μέλλον, ἀλλ' ὁ Ἰωάννης Ἰάκωβος Ρουσσώ μδλις ἔσχε παιδικὴν ἡλικίαν, ὡς ὁ ἴδιος ὁμολογεῖ, οὐδ' εἶναι δίκαιον νὰ κριθῇ αὕτη ἐκ τινῶν παιδῶν ἐκτάκτων ἐν τε τῷ ἀγαθῷ καὶ τῷ κακῷ, οὐδ' ἐκ μεμονομένων πράξεων.

Ἀνάγκη νὰ ὁμολογήσωμεν ἐν τούτοις, ὅτι ἡ παιδικὴ ἡλικία, εἰ καὶ ἀθῶα, δὲν στερεῖται ἐλαττωμάτων. Διακρίνομεν δ' ἐν αὐτῇ δύο εἰδῶν ἐλαττώματα, ἥτοι τὰ ἔμφυτα τοῖς παιδίοις γενικῶς, καὶ τὰ μὴ φύσει ἰδιάζοντα τῇ παιδικῇ ἡλικίᾳ, ἀλλὰ προσερχόμενα ἐκ κακῶς εὐθυνομένης ἀγωγῆς ἢ ἐκ φυσικῆς τινος διαθέσεως λίαν ὑποθαλαπομένης. Τὰ πρῶτα δὲν ἀφαιροῦσι πάντοτε τὸ θέλημα τῶν παιδῶν. Ἐχομεν καθῆκον βεβαίως νὰ πολεμήσωμεν αὐτὰ μετὰ μερίμνης, ἐνίοτε ὅμως εἶναι ἀναπόφευκτον νὰ ὑποφέρωμεν αὐτὰ μετὰ διπλωματικῆς πολιτικῆς. Τὰ ἕτερα ὅμως παρεισάγονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ παιδίου ὑπὸ τὸ προσωπεῖον τῆς χάριτος, ταῦτα δὲ, καὶ ἰδίως ταῦτα, δέον ν' ἀποβάλωμεν καὶ νὰ ἐκρίζωσωμεν. Παρὰ τισὶ μὲν παιδίοις φαίνονται ἐνίοτε τὰ ἐλαττώματα ταῦτα φυσικᾶ, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡμεῖς ἐν γένει παρέχομεν αὐτοῖς τὰ κακὰ παραδείγματα, ἡμεῖς ἄς μεριμνήσωμεν καὶ ν' ἀπαλλάξωμεν αὐτὰ τούτων.

Μὴ κρίνομεν τὰ μᾶλλον ἐνοχλοῦντα ἡμᾶς τῶν παιδικῶν ἐλαττωμάτων, ὡς τὰ σπουδαιότατα. Παιδίον ἀκάθαρτον ἀληθῶς ἀπαρέσει, ἀλλ' ἐὰν σκεφθῶμεν καλῶς, θέλομεν ἐν-

ποιήν δικαιοσύνη πρέπει να λείψη μᾶς λέγει, ὁ φονεύσας τὸν ὁμοῖόν του, διότι αὐτὸς κατέστη ἀνάξιος πλέον τῆς λογικῆς αὐτοῦ φύσεως, κατέπεσεν ἀπὸ τῆς τάξεως τῶν ἀνθρώπων εἰς τὴν τάξιν τῶν ζώων. Δὲν ἀρνούμεθα βεβαίως τὴν ἀνάλογον καὶ κατάλληλον τιμωρίαν. Ὁ ἐγκληματίας πρέπει νὰ τιμωρηθῇ ἐπαξίως· ἀλλὰ σὺ ὁ ἀπὸ τοῦ βᾶθους τοῦ σπουδαστηρίου σου ἐξαγγέλλων ταύτας τὰς γνώμας ποῦ ἦσο ὅτε ὁ σήμερον φονεὺς ἐλάμβανε παιδείαν καὶ ἀγωγὴν. Διατί δὲν ἐδίδασκας καὶ ἐνετύπους ἐντὸς τῆς ψυχῆς αὐτοῦ τὴν ἠθικὴν; Τί ἐπραττεν ἡ κοινωνία αὕτη ἡ τοὺς δημίους ἀδρότακα μισθοδοτοῦσα πρὸς ἀποκοπὴν ἀνθρωπίνων κεφαλῶν; Ποῦ ἐγκατέλιπε τὸ περὶ τὴν ἠθικὴν καὶ τνευματικὴν διάπλασιν τῶν τέκνων αὐτῆς καθήκον. Παντὸς διαπραττομένου ἐγκλήματος μέρος τι τῆς εὐθύνης φέρει καὶ ἡ κοινωνία ἐν ἣ ἐτρόφη καὶ ἐπαιδεύθη καὶ πύξησεν ὁ ἐγκληματίας· καθότι ἢ ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ παραδείγμα βίου καὶ διαγωγῆς αὐτῷ ἐχρησίμευσαν, ἢ ὁ διδάσκαλος κακῶς ἐδίδασκεν ἢ ὁ ἱερεὺς τὴν χριστιανικὴν αὐτοῦ ἀγωγὴν παρημέλησεν ἢ ἡ κυβέρνησις ὀλιγώρως περὶ αὐτοῦ ἐμερίμησεν, ἢ ὁ διαβάτης ἤρνήθη αὐτῷ ἀπὸ τῶν πολλῶν περισσευμάτων τὸν ὄβολόν τοῦ ἐλέους. Καὶ ὅμως ἐν ᾧ πᾶσαι αὗται αἱ ἀσχημαίαι καὶ ἀθλιότητες ἀναντιρρήτως μαστιζοῦσι τὰς κοινωνίας, τολμῶσι θανάτῳ νὰ καταδικάζωσι τὸν ἐν αὐταῖς τραπένια καὶ πολλακις ἐξ ἀνάγκης κακουροῦντα, εἰ καὶ σύζυγος καὶ πολλῶν τέκνων πατὴρ τυγχάνῃ οὗτος. Ὡ! ἐκ ἐνῆργει ἀμέσως ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ δύνამίς τις ἀνωτέρα τῆς κοινωνικῆς, δικαίως ἤθελε πικρῶς καταμεμθητῆ αὐτῆς τῆς θανατοῦσης τὸν πατέρα καὶ λεγούσης πρὸς τὰ ἄθῳα ὄρρανα, *ὕπερθε κατα κρηνοῦ καὶ ὀλέθρου! ἐστὲ καταραμένα διὰ τὸν γεννήσαντα ὑμᾶς! Ἴδου φάγετε καὶ πίετε τὸ αἷμα ἐξ οὗ ἐβλαστήσατε! ὁ ἥλιος δὲν φωτοβολεῖ πλέον δι' ὑμᾶς, ἡ γῆ ἀρτεῖται ὑμῶν τροφῆν!* Δὲν πρέπει νὰ πλανώμεθα πρὸς ἀνεπανόρθωτον βλάβην τῆς ἀνθρωπότητος. Τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν κινεῖ μᾶλλον ἐπίτασις παρὰ ἡ ἔκτασις τῆς ποινῆς· διότι εὐκολώτερον καὶ μονιμώτερον ἐρεθίζεται ἡ αἰσθητικὴ ἡμῶν δύνამις ὑπὸ τῶν ἐλαχίστων ἀλλεπαλλήλων συνεχῶν τύπων παρὰ ἀπὸ τῶν σφοδρῶν, ἀλλὰ προσωρινῶν διαθέσεων. Ἄλλ' ἐν ᾧ δὲν πρέπει νὰ πλανώμεθα κατὰ τοῦτο δὲν πρέπει καὶ νὰ λησμονώμεν συγχρόνως ὅτι τὸ πλανᾶσθαι τυγχάνει ἀνθρώπινον καὶ ἐπομένως ὅτι δύναται νὰ κατατομηθῇ καὶ ἡ ἀθωότης! Διὰ τοὺς λόγους τούτους καὶ ἡμεῖς ὡς ἀντιπροσωπεύουσαι τὰς εὐαισθητοτέρας καρδίας, δὲν ἠδυνήθημεν οὐ μόνον νὰ μείνωμεν ἀπαθεῖς πρὸ τοῦ ἀπαισίου ἀκούσματος, ὅτι πολλὰ διατάγματα πρὸς ἐκτέλεσιν θανατικῆς ποινῆς ὑπεγράφησαν ἀλλὰ καὶ φωνὴν παρακλητικὴν νὰ ἐγείρωμεν πρὸς τὸν ὑπογράφαντα ταῦτα σεπτὸν ἡμῶν Ἄνακτα ὅπως ματαιώσῃ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν.

Πρὸς τοῦτο δὲ ἀναφερόμεθα εἰς τὰ εὐγενῆ καὶ φιλόανθρωπα αἰσθήματα τῆς Σεπτῆς καὶ χριστιανικωτάτης Βασιλείας ἡμῶν καὶ μετὰ δακρύων ἱκετεύομεν αὐτήν, ἐν ὀνόματι τῶν μελλουσῶν γῆρῶν καὶ ὄρρανῶν τῶν εἰς θάνατον καταδικασθέντων, ὅπως μεσιτεύσῃ παρὰ τῷ σεπτῷ ἡμῶν Ἄνακτι καὶ ἀνακαλέσῃ, εἰ δυνατόν, τὰς ἀποφάσεις ταύτας, ὧν μόνη ἢ φρικώδης ἀγγελία δι' ἀγωνίας θανατηφόρου βασανίζει καὶ σκληρῶς δηλητηριάζει τὰς ὀλίγας ὑπολειπομένας ἡμέρας τῶν ἀτυχῶν καταδικῶν.

Σοφία Σ.

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΕΛΛΑΣ.—Προχθὲς πέμπτην ἀνεχώρησε διὰ τὸ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ταξείδιον ἡ Α.Μ. ὁ Βασιλεὺς ἡμῶν μετὰ τῆς σεπτῆς ἡμῶν Ἀνάσσης καὶ τοῦ διαδόχου Κωνσταντίνου. Ἀπεχαιρέτισαν αὐτοὺς ἐν τῷ σιδηροδρομικῷ σταθμῷ οἱ ὑπουργοὶ μετὰ τῶν Κυριῶν αὐτῶν καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν τὰ πρῶτα παρ' ἡμῖν φερόντων. Συγκινητικωτάτη ἰδίᾳ ὑπῆρξεν ἡ στιγμή, καθ' ἣν ἡ τροφὸς τῆς Α Ὑψηλότητος τοῦ διαδόχου ἐν ἐγχωρίῳ στολῆ καὶ δακρύουσα διέσχισε τὸ πλῆθος, ἵν' ἀπασθῆ τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ εὐχρηθῇ αὐτῷ τὸ κατευόδιον.

Κατὰ τὴν ἐβδομάδα ταύτην συνήλθεν ἡ ἐξ ἀντιπροσώπων τῶν ἔσω καὶ ἔξω γυμνασίων ἐπιτροπὴ καὶ συσκεφθεῖσα ἀπεφάτισεν, ἵνα μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου ὑποβάλλῃ ὑπομνήματα περὶ τῆς καταστάσεως τῶν ὑπ' αὐτοὺς γυμνασίων καὶ προτάσεις περὶ τῶν βελτιώσεων τῶν ἐπενεκτέων εἰς τὰ τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως εἰς ἐπιτροπὴν, ἀποτελουμένην ἐκ τῶν γυμνασιαρχῶν Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, κληθῶσι δὲ καὶ κατὰ μῆνα Ἰούλιον καὶ Αὐγουστον τοῦ ἐλευσομένου ἔτους, πάντες οἱ διευθυνταὶ τῶν ἔσω καὶ ἔξω γυμνασίων πρὸς γενικὴν συζήτησιν τῶν προτάσεων τούτων.

ΓΑΛΛΙΑ—Καθ' ἡ Παρισινὴ τις συνάδελφος ἀναγγέλλει ἡ Γαλλικὴ κυβέρνησις ἐξετάζει, ἐάν δύναται νὰ ἀναβληθῇ διὰ τὸ ἔτος 1890 ἡ ἐναρξίς τῆς παγκοσμίου ἐκθέσεως. Ὁ κ. Ἐτιὲν διωρίσθη ὑφυπουργὸς τῶν ἀποικιῶν.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ—Ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας κρουολογήσας ἔπαθεν ὑπὸ ἐλαφροῦ τῶν ὀφθαλμῶν καταρράκτου. Ὁ δόκτωρ Μακένζη ἐποίησε νέαν ἐγχείρισιν τῷ αυτοκρατορικῷ πρίγκηπι τῆς Γερμανίας, ἀφαιρέσας μέρος τῶν ἐν ταῖς φωνητικαῖς χορδαῖς ὑπαρχόντων ὑγρῶν. Ἡ ἐγχείρησις ἐπέτυχε πληρῆστατα. Ὁ πρίγκηψ ἀναχωρεῖ διὰ Λονδίνον συνοδευόμενος καὶ ὑπὸ τοῦ κ. Μακένζη.

—ΑΓΓΛΙΑ—Αἱ παρασκευαὶ διὰ τὴν γεννησομένην ἐν Λονδίῳ ἐορτὴν τῆς βασιλείας Βικτωρίας διεξάγονται δραστηρίως. Ἐπὶ τῇ ἐορτῇ ταύτῃ ἀναμένονται ἀντιπρόσωποι ἐξ ὅλων τῶν χωρῶν. Ὁ βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος θέλει ξενισθῆ ὑπὸ τοῦ πρίγκηπος καὶ τῆς πριγκηπίσσης τῆς Οὐαλλίας.

ΡΩΣΣΙΑ—Ὁ Τσάρος ἡ Τσαρίνα καὶ ἡ Αὐτοκρατορικὴ οἰκογένεια μεταβήσονται εἰς Κοπεγχάγην πρὸ τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου. Τὸ συμβούλιον τῆς Ρωσικῆς αυτοκρατορίας ἐπέκρινε τὰς ἀναγκαιούσας πιστώσεις διὰ τὴν ταχέϊαν ἐπέκτασιν τοῦ Ὑπερκασπίου σιδηροδρόμου μέχρι τῆς Samarsand διὰ τῆς Βοχάρας. Ἐγκύκλιος τοῦ ὑπουργείου τῆς παιδείας διατάσσει, ἐν ταῖς Βαλτικαῖς ἐπαρχίαις ἡ διδασκαλία νὰ γίνηται εἰς Ρωσικὴν γλῶσσαν.

ΤΟΥΡΚΙΑ—Διιδίδεται ὅτι ἡ Τουρκία θὰ παραχωρήσῃ ὀριστικῶς τὴν Κύπρον εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἀντὶ ἀντισυγκωμάτων τινος. Ἀφίκετο εἰς Κωνσταντινούπολιν ἡ ἐκ Χριστιανῶν τῆς Κρήτης ἐπιτροπὴ, ὅπως ὑποβάλλῃ τῇ Πύλῃ τὰς αἰτήσεις τῶν Κρητῶν. Οἱ ἐν Κρήτῃ Ὀθωμανοὶ ἀπέστειλαν ἐπίσης ἐπιτροπὴν, ὅπως ἀντικρούσῃ τὰς δικαίας τῶν Χριστιανῶν αἰτήσεις. Μεγάλαι διεξάγονται συζητήσεις μετὰ τοῦ Μεγάλου Βεζύρου καὶ τοῦ Σαῖδ Πασᾶ. Βασιζόμεναι ἐπὶ τὸ φιλοδικαίον τῆς Α.Μ. τοῦ Σουλτάνου ἐλπίζομεν ὅτι αἱ δίκαιαι τῶν Χριστιανῶν τῆς Κρήτης ἀπαιτήσεις θέλοσι γίνεαι παραδεκταί.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Κατὰ τὰ φαινόμενα μικρὰν ἔχει ἐπιρροὴν ἡ δυσαναλογία τῆς ἡλικίας μετὰ ἀλληλοεκτιμωμένων συζύγων.

Ὁ διάσημος κ. Λεσσέψ ἦγεν ἤδη τὸ ὄθρον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ ἦτο πατὴρ μεγάλων υἱῶν, ὅτε ἐγνωρίσθη μετὰ οἰκογενεῖς τινὸς Κρεόλων, ἐν ἣ πλείονες ἠριθμοῦντο τῶν τριῶν ἢ τεσσάρων θυγατέρων.

Ἐν τινι μετ' αὐτῶν συνομιλίᾳ τοῦ ὁ Λεσσέψ διηγείτο τὴν ἀποστροφὴν, ἣν εἶχεν ἐμπνεύσει πρὸς τοὺς Ἀραβικοὺς τῆς Παλαιστίνης, διότι κατῴρθον νὰ ζῆ ἄνευ συζύγου.

Ἡ νεωτέρα τῶν δεσποινίδων τῆς Κρεόλου οἰκογενεῖας ἠρώτησεν αὐτὸν, διατί δὲν συνῆψε δεῦτερον γάμον.

Διότι εἶμαι πολὺ γέρον· με ὄλην δὲ τὴν λευκότριχά μου κεφαλὴν αἰσθάνομαι ὅτι μόνον νέαν γυναῖκα δύναμαι νὰ ἀγαπήσω· καὶ τοιαύτη βεβαίως δὲν θὰ ἀγαπήσῃ ποτὲ τὸν γέροντα Λεσσέψ.

Τίς οἶδε, ἀπαντᾷ ἡ νεανὶς βεμβάζουσα.

Ὁ κ. Λεσσέψ προσέφερεν αὐτῇ ῥόδον τι, ἐπονομαζόμενον τῆς Ἱερικῆς, ἐξηγῶν αὐτῇ ὅτι τὰ ῥόδα ταῦτα, καὶ τοι μαγαμένα, ἀνακτῶσι τὴν προτέραν αὐτῶν ζωρότητα, ἐάν θέσῃ τις αὐτὰ ἐντὸς τοῦ ὕδατος.

Ἡ κόρη ἐδέχθη τὸ ῥόδον καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας δεικνύουσα αὐτῷ τῷ Λεσσέψ εἶπεν :

Δὲν πιστεύετε ὅτι τὸ θάψμα, ὅπερ διὰ τοῦ ὕδατος κατωθώθη ἐπὶ τοῦ ῥόδου, δύναται καὶ διὰ τοῦ ἔρωτος νὰ κατορθώθῃ εἰς προκεχωρηκυίας ἡλικίας ἄνθρωπον;

Μετ' ὀλίγους μῆνας ὁ κ. Λεσσέψ ἐνυμφεῖθη τὴν νεαράν Κρεολὸν παρὰ τῆς ὁποίας ἀπέκτησε μέχρι σήμερον ἑξ̄ νέα τέκνα καὶ μετ' ἧς ζῆ εὐδαιμονέστατος.

ΣΟΦΙΑ ΕΑΡΟΣ

Διὰ τῆς καρδίας βλέπομεν τὸν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἄορατον ἐν τῇ ἀγάπῃ μας δὲ ἐξηγεῖται ἡ ὑπαρξίς του.

Θαυμαστὴ ἀνακάλυψις ἡ ὑπαγορεύουσα πρὸς τὴν μητέρα τὴν πρὸς τὰ τέκνα τῆς μεγάλης ταύτην ἀλήθειαν. «Ὁ πατὴρ σου καὶ ἡ μήτηρ δὲν εἶναι ἄλλο ἢ ἀντιπρόσωποι τοῦ Θεοῦ πλησίον σου· ἀποθνήσκοντες δὲν σὰς ἐγκαταλείπουσιν, ἀλλ' οὔτε χωρίζεσθε διὰ παντός. Πορεύονται πρὸς τὸν Πλάστην, ἵνα λόγον δώσωσι τῆς ἐντολῆς των καὶ παρακολουθοῦσιν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ μίαν ἐκάστην ἐκ τῶν πράξεών σας. Ἐὰν πράττητε τὸ καλόν, οὗτοι ἀγάλλονται, ἐὰν τὸ κακόν, δυσανασχετοῦσι.

Ἄξιοθαύμαστος θρησκεία ἡ λέγουσα εἰς ἡμᾶς θὰ ἐπανεύρησ ἡμέραν τινὰ πάντας ὄσους ἠγάπησας, καὶ δι' ἣν ἡ ἀληθὴς ζωὴ ἄρχεται οὐχὶ ἀπὸ τῆς γεννήσεως, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ θανάτου.

Ἴδου τί ἡ Κα Ἐαρὸς ἤθελε νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τὰ τέκνα τῆς Ἴδου τί ταῦτα ἐπίστευσαν.

Ἠγάπησαν περιπαθῶς τὸν Θεόν, χωρὶς διὰ τοῦτο νὰ μειώσωσι τὴν πρὸς τὴν μητέρα των ἀγάπην. Ὑψαρίστων τὸν

Διάσημός τις Ἀγγλὶς γλύπτρια τυπλὴ ἐπεξεργάζεται ἀριστουργήματα γλυπτικῆς, ἅτινα ὀλίγοι ἐκ τῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐχόντων καλλιτεχνῶν δύναται νὰ ἐπεξεργασθῶσι.

Οἱ πλείστοι ἐπίστευον ὅτι ἡ Κυρία αὕτη προσεποιεῖτο τὴν τυπλὴν, ἵνα περισσοτέραν ὡς καλλιτέχνις ἀποκτήσῃ δόξαν. Συνάδελφός τις ἀνὴρ ἀπήνησεν αὐτὴν εἰς τινὰ δημοσίαν αἴθουσαν, ἔνθα ἦν τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς, ὅπερ αὕτη κατεγίνετο νὰ σχεδιάσῃ· πῶς εἶναι δυνατόν, εἶπεν οὗτος, νὰ ἀπομιμηθῆτε τόσον ἐπιτυχῶς ὅ,τι δὲν βλέπετε : Οἱ ὀφθαλμοὶ μου, ἀπήνησεν αὕτη, εὐρίσκονται ἐπὶ τοῦ ἄκρου τῶν δακτύλων μου· δι' αὐτῶν ψαύω προσεκτικῶς τὰς ἐσοχὰς, ἐξοχὰς καὶ διαστάσεις καὶ κρατῶ ταύτας ὅσον δύναμαι πιστῶς ἐν τῇ μνήμῃ μου· μετὰ τοῦτο ἐπεξεργάζομαι τὸ ἄγαλμά μου, ὅπερ διὰ τῆς ἀφῆς καὶ πάλιν συγκρίνω μετὰ τοῦ προτύπου, ἕως οὗ τελειοποιήσω αὐτὸ καθ' ὀλοκληρίαν.

Ἴδου πῶς τιμῶνται ἐν Εὐρώπῃ αἱ διαπρέπουσαι ἠθοποιῶσι. Τὰ προικῶα φορέματα καὶ ἀσπρόρροχα τῆς διασῆμου αἰδοῦ Καρ Νίλσον ἐτοιμάζονται εἰς τὰ μεγαλειότερα ἐργαστῆρια τῶν Παρισίων· τὰ πλείστα τούτων εἰσὶ πολυτελῶς ἐπεξεργασμένα διὰ πολυτίμων Ἰσπανικῶν τριχάπτων, ἅτινα ἐδωρήσαντο αὐτῇ αἱ Κυρίαι τῆς Αὐλῆς τῆς Μαδρίτης· κατὰ δωδεκάδα δὲ ἀριθμοῦνται οἱ ἐκ λιθῆς βατίστης Ἴταλικῆς μετὰ πολυτίμων τριχάπτων καὶ κεντημάτων κοιτωνίται, οὓς ἐδωρήσατο αὐτῇ ὁ πρίγκηψ τῆς Οὐαλλίας. Τὸ νυμφικὸν ἔνδυμα ἐκ λευκοῦ τῆς Γενεύης ὀλοσηρικῶς προσεφέρθη αὐτῇ ὑπὸ πλουσιότατης ποιγκηπίσσης Πολωνίδος. Ἀλουργίς δὲ βαρούτιμος προσεφέρθη αὐτῇ ὑπὸ τῆς Αὐτοκρατορίας τῆς Ρωσίας.

Ἡ κ. Νίλσον προσέφερε εἰς τὰ ὄρρανα τῶν ἠθῶν ἔνδυμάτων, μεγάλης οὐχ' ἦττον ἀξίας, ἐπιθυμούσα, ὡς λέγει, νὰ φέρῃ ὡς προῖκα πρὸς τὸν σύζυγόν της μόνον τὰ ἀνωτέρω δῶρα καὶ τὴν μικρὰν φωνὴν της.

Θεόν, διότι τοῖς ἐχάρισε τοιαύτην μητέρα· ὑψαρίστων τὴν μητέρα των, διότι τοῖς ἐγνώρισε τοιοῦτον Θεόν.

Ὁ Θεὸς δὲν ἐξηγεῖται ἄλλως, εἰμὴ διὰ τῆς ἀγάπης ἡμῶν. Ἀναγνωρίζουσα οὐχ' ἦττον ἡ κ. Ἐαρὸς τὴν ὑπεράτην δύνάμιν, παρ' ἧς ἡ εὐδαιμονία τῶν τέκνων αὐτῆς ἐξήρτητο, ἵνα ἐπαξίως τύχῃ ταύτης, ἐθυσίασεν αὐτῇ τὴν ἀποκλειστικῶς ὑπολειπομένην αὐτῇ ἀγάπην τῶν τέκνων της, ἐμπνεύσασα εἰς αὐτὰ τὴν πεποίθησιν, ὅτι πλείον αὐτῆς ὄφειλον νὰ ἀγαπῶσι τὸν οὐράνιον πατέρα, ὅν αὕτη ἐπὶ τῆς γῆς ἀσθενῶς ἀντεπροσώπευεν· ἡ θυσία αὕτη τοῦ μητρικοῦ ἐγωϊσμοῦ ἦν ἀπόρροια τῆς μεγάλης πρὸς τὰ τέκνα αὐτῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐπιθυμίας, ὅπως μὴ ταῦτα περιέλθωσι ποτε εἰς τὸ ἀπελπιστικὸν ἐκεῖνο σημεῖον, εἰς ὃ αὕτη εἶχε πολλακις περιέλθει.

Θαυμασία ἡ θρησκεία ἐκεῖνη ἡ λέγουσα εἰς ἕκαστον ἐξ ἡμῶν, «ὁ πατὴρ σου καὶ ἡ μήτηρ εἶναι οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς!» Θαυμασία ἡ θρησκεία ἧτις μᾶς λέγει : θὰ ἐπανίδῃς ἡμέραν τινὰ πάντας ὄσους ἠγάπησας καὶ ἧτις ὑποδείκνυσιν ἡμῖν ὡς ἡμέραν ἀληθοῦς ζωῆς οὐχὶ τὴν τῆς γεννήσεως, ἀλλὰ τὴν τοῦ θανάτου.

Ἴδου τί ἡ Κα Ἐαρὸς ἐδίδασκεν πρὸς τὰ τέκνα τῆς. Ἠγνωμόνουν πρὸς τὸν Θεόν, διότι τοῖς ἐχάρισε τοιαύτην μητέρα, ὡς ὑγνωμόνουν τῇ μητρὶ, διότι τοιοῦτον τοῖς ἐγνώρισε Θεόν.

ΑΔΕΛΦΟΓΡΑΦΙΑ

Καν Αι. Δ. Δ. Ἀθήνας (ὁδὸς Σολωμοῦ πλησίον Πολυτεχνείου) εὐχαριστως δεχόμεθα, ἀλλὰ σύντομα, διδακτικά καὶ τερπνά. — Καν Α. Κ. Μ. Ρ. Ε. Δ. καὶ λοιπὰς ὑπογραφάσας ἐπιστολῆν. Εὐγνωμονούμεν, δὲν δημοσιεύομεν — Καν Ὑ. Σ. Manchester. Χρήματα ἐλήφθησαν φύλλα ἀποστέλλονται καὶ εἰς Μασσαλίαν ἀπ' ἀρχῆς. Γράφομεν. Ἀποστείλατε ζητηθέν — Καν Γ. Δ. Κωνσταντινουπόλιν. Ἦτο ἀδύνατον, διότι οἱ αὐτὸς συνδρομηταὶ εἶναι πολλοί. Μετὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐξαντληθέντων ἀριθμῶν ἀποστέλλομεν πρὸς πάντας. — Καν Ζ. Μ. Α. Ἀθήνας. Δημοσιεύομεν εὐχαριστότερον θὰ ἦτο διὰ τοὺς ἀναγνώστας καὶ δι' ἡμᾶς, ἐὰν τὰ τόσον μακροσκελῆ διηροῦντο εἰς κωχωρισμένα μικρὰ ἄρθρα. Θέλομεν σὰς εὐγνωμονεῖ, ἐὰν θελήσετε νὰ διέλθητε ἐκ τοῦ γραφείου μας, ὅπως περὶ τούτου συσχεθῶμεν. — Κοις Ε. Π. καὶ Χ. Α. Ρέθυμνον καὶ Ἡράκλειον. Αἱ ἐπιστολαὶ ἀπεστάλησαν ἀνευ τῶν ἀποδείξεων. Ἀποστέλλονται σήμερον. Εὐγνωμονούμεν συμπολίταις ἡμῶν. — Καν Ε. Κ. Ἀλεξάνδρειαν. Χρήματα ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν. Κον Μ. Ν. Ἀλεξάνδρειαν. Ὄνομάσαμεν ἀντιπρόσωπον καὶ ἀντεπιστέλλον μέλος καὶ τὴν αὐτὸς εὐγενῆ φίλην μας καὶ ὁμογενῆ Καν Μ. Ν. — Κον Ο. Ν. Π. Κων/πολιν. Γραφεῖον Νεολόγου. Εὐχαριστοῦμεν. Γράφομεν. — Κον Γ. Κ. Κ|πολιν Ἀπεστείλαμεν ἤδη 40 ἔτι σώματα. Σήμερον ἀποστέλλομεν πενήτηνκα νεία. Ὑπενθυμίσατε Καν συνεργάτιδα παράκλησιν ἡμῶν. — Κον Β. Μ. Βούδαν-Πέστην. Εὐχαριστοῦμεν διὰ κολακευτικώτατας καὶ εὐμενεστάτας κρίσεις. Ἡμεῖς ἐπεθυμήσαμεν τὴν προσφιλῆ μικρὰν στείλατέ τὴν δι' ὀλίγους μῆνας εἰς Ἀθήνας. — Κον Π. Α. Βάρναν. Εὐγνωμονούμεν δι' ἀποσταλέντα κατάλογον συνδρομητῶν. Ἀποστέλλονται ἅπαντα τὰ σώματα. — Καν Μ. Ρ. Γενεύην. Ἡ διατριβὴ σας εἶναι ὠραιότατη, ἀλλ' ὄχι διὰ τὰ ἐδῶ πνεύματα καὶ ἀρχάς. Στείλατέ τι καταλληλότερον. — Καν Α. Β. Λονδίνον. Εὐχαριστοῦμεν ἀποστέλλομεν καὶ λοιπὰ ζητηθέντα σώματα. — Κον Μ. Ρ. Ἀντεπιστέλλον αὐτὸς μέλος εἶναι ἡ κοινὴ ἡμῶν φίλη Α. Ξ. Συνενοήθητε μετ' αὐτῆς. — Κον Ι. Σ. Βερδιάνσκαν. Κατάλογος ἐλήφθη σώματα ἀπεστάλησαν 24 νεία. Εὐχαριστοῦμεν. — Καν Δ. Γ. Παρισίους. Δημοσιεύομεν σήμερον. Ἀποστείλατε ζητηθέν.

Κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ὁ πατὴρ αὐτῶν ἐμάχετο εἰς τὴν Ἰσπανίαν. Ἦτο γενναῖος στρατιώτης προκατειλημμένος ὑπὸ τῆς τραχείας ἐκείνης τοῦ στρατιωτικοῦ βίου φιλοσοφίας. Ἠγάπα τὰ τέκνα του καὶ ἰδίᾳ τὸν υἱὸν του, δὲν ὠνειροπόλοι νὰ καταστήσῃ σύντροφον τοῦ στρατιωτικοῦ αὐτοῦ βίου, μὴ εὐρίσκων διὰ τὸν ἄνδρα ἐντιμότερον τούτου στάδιον. Εἶχεν ἐν τούτοις διέλθει πολὺν καιρὸν μακρὰν αὐτῶν, καὶ τοῦτο, διότι ἐφοβεῖτο καὶ ἐβαρύνετο τὰ αἰώνια ἐκεῖνα παράπονα καὶ δάκρυα τῆς γυναικὸς αὐτοῦ.

Ὅθεν μεγάλη ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς του, ὅτε μετὰ πολυετῆ ἀπουσίαν ἐγένετο παρὰ τῆς συζύγου του δεκτὸς, οὐχὶ ὡς συνήθως, ἀλλὰ μετὰ γλυκείας εὐπροσηγορίας καὶ ἀποφασιστικότητος, χωρὶς νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ οὐδένα λόγον τοῦ παρελθόντος καὶ παρουσιάζουσα πρὸς αὐτὸν τὰ δύο τέκνα, ἀντιπάσης ἄλλης ἐξηγήσεως ἐπὶ τῆς μεταβολῆς τῆς ταύτης.

Ὁ πατὴρ ἐξήτασε τὰ τέκνα του ἐννοήσας δὲ τὰς θρησκευτικὰς ἰδέας αὐτῶν ἀνέκραξε μετ' ἀπελπισίας.

«Μήπως σὰς διώρισαν βοηθοὺς τοῦ ἐφημερίου; τίς τῶν δύο σας εἶναι ὁ υἱός μου, ἀφοῦ καὶ οἱ δύο ὁμιλεῖτε ὡς κορασίδες;» Καὶ ἔφυγε δρομαίως μὴ ἐννοήσας τὸ πνεῦμα καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς μητρὸς, ὡς δὲν εἶχεν ἐννοήσει καὶ τὸ τῆς συζύγου.

Ἐπέπρωτο ἐν τούτοις εἰς τὴν ἐλαφρὰν ταύτην κεφαλὴν νὰ μεταμεληθῇ ἡμέραν τινὰ πικρῶς, διότι τόσον ἐπιπολαίως

Καν Μ. Κ. Ἀθήνας. Οὐδέποτε νεᾶνις ἀποστέλλεται εἰς ἐξοχὴν ἢ λουτρὰ συνοδευομένη ὑπὸ μόνης τῆς παιδαγωγοῦ, ἐκτὸς ἐὰν ἦναι ὑπερτριακονταετής, διότι τότε ὀνομάζεται νέα γυνή.

ΝΟΣΤΙΜΑ

Ἀξιοματικὸς τις προσῆλθε πρὸς τὴν σύζυγον τοῦ στρατηγοῦ του, λέγων αὐτῇ ὅτι ἦτο ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ ἴδῃ τὸν στρατηγόν ὁ στρατηγὸς ἀναπαύεται, εἶπεν ἡ Κυρία εἶναι ἤδη μισοκοιμημένος. Τὸ πρᾶγμα ἐπείγει, Κυρία, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὁμιλήσω πρὸς τὸ ἕτερον ἡμῶν τοῦ στρατηγοῦ!! τὸ ὅποιον δὲν ἐκοιμήθη ἔτι.

Δικηγόρος τις ἀποθανῶν ἐκληροδότησεν εἰς τὸ φρενοκομεῖον τῆς πόλεως τοῦ 100, 00 φρ.

Ἐκέρδησα, λέγει ἐν τῇ διαθήκῃ του, τὸ ποσὸν τοῦτο παρ' ἐκείνων, οἵτινες διέρχονται τὸ βίον των διεκδικοῦντες ἐν τοῖς δικαστηρίοις τὰ δίκαια των, ἀνταποδίδω λοιπὸν αὐτοῖς σήμερον, ὅτι ἐκ διαλειμμάτων ἔλαβον.

Συμβουλή

Μὴ τρώγητε ποτὲ τὸ λευκὸν τοῦ ὠοῦ πηκτόν, διότι εἶναι δυσπεπτότατον. Τὸ κίτρινον τοῦ ὠοῦ εἶναι θρεπτικώτατον καὶ ἀναμιγνύομενον μετὰ τοῦ λευκοῦ, ὄχι πολὺ βεβρασμένου, εὐκόλυνει μεγάλως τὴν πέψιν.

Συνταγή.

ΚΟΛΟΚΥΝΘΑΚΙΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΦΟΥΡΝΟΝ

Μοιράζετε εἰς δύο αὐτὰ κατὰ μῆκος, κατόπιν ἀφαιρεῖτε τὴν ψυχὰ τυγανίζετε ἰδιαίτερος κυμὰ μὲ κρομμύδακι, μαϊντανό, ὀλίγον ἄνιθον ὀλίγην ὄρυσαν, ντομάταν, ἔλας, καὶ πέπερι καὶ τὸ σύνολον τούτων ὀλίγην ὄρυσαν, τομάταν, ἔλας, καὶ πέπερι καὶ τὸ σύνολον τούτων ἐπίπτετε ἐντὸς τῶν κοιλοτήτων τοῦ κολοκυθακίου μετὰ τοῦτο ἐπίπασετε διὰ γαλέτας κοπανισμένης, κτυπάτε ἐν ὧν δι' οὐ σκεπάζετε τὴν γαλέταν καὶ τὰ στέλλετε εἰς τὸν φούρνον.

ἔκρινε μητέρα τε καὶ τέκνα. Ἡ ἡμέρα τῆς δοκιμασίας ἐπέστη.

Ἡ Σοφία ἦν ὀκταετής, ὁ δὲ ἀδελφὸς αὐτῆς Λουκιανὸς ἐννεαετής.

Περὶ τὸ μεσονύκτιον χειμερινῆς νυκτὸς ἡ Κα Ἐσρος ἀφύπνισθη ὑπὸ σπαρακτικῆς κραυγῆς ἐξεληούσης ἐκ τοῦ δωματίου τῶν τέκνων, ἀρυπνισθεῖσα μετὰ τρόμου διητυθύθη πρὸς τὴν κλίνην τοῦ Λουκιανοῦ, οὗτινος ἡ ἀναπνοὴ ὁμοιάζε βρόγχον πνιγομένου, οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ἀτενῶς προσηλωμένοι καὶ θρόμβοι ψυχροῦ ἰδρώτος περιεκάλυπτον τὸ μέτωπον αὐτοῦ. Ἀνεγνώρισε τὴν μητέρα του καὶ ὑπερανθρωπίνους καταβαλῶν προσπαθεῖς κατάρθωσε νὰ ψιθυρίσῃ τὴν λέξιν *μαμά*.

Τί ἔχεις, τέκνον μου, ἀνέκραξεν αὐτὴ μετὰ τρόμου, καὶ λαβοῦσα τοῦτον εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς, τί ἔχεις παιδί μου;

Ὁ μικρὸς ἔφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ, δεικνύων διὰ τούτου ὅτι τῷ ἦν ἀδύνατον νὰ ὁμιλήσῃ.

Ἡ Κα Ἐσρος εἰδοποίησεν ἀμέσως τὸν ἰατρὸν μέχρι δὲ τῆς ἀφίξεώς του θερμὸς ἀνέπεμπεν εἰς τὸν Πλάστην δεήσεις ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ τέκνου τῆς.

Ὁ ἰατρὸς ἔφθασεν.

Ἡ μήτηρ ἀκίνητος καὶ ἀγωνιώσα κατέτρωγε διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, εἰς τοὺς χαρακτῆρας τοῦ προσώπου τοῦ ὁποίου ἐζήτει νὰ ἀναγνώσῃ τὴν σωτηρίαν ἢ ἀπώλειαν τοῦ τέκνου τῆς. (ἀκολουθεῖ).